Resclosa del Congost I

Figaró-Montmany

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Nucli del Figaró
Emplaçament	Sobre el riu Congost.

Coordenades:

Latitud:	41.72275
Longitud:	2.27253
UTM Est (X):	439492
UTM Nord (Y):	4619250

Classificació

Número de fitxa	08134-167
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Pública
Titular:	Companyia Aigües CASSA. Ajuntament de Figaró-Montmany. Crta de Ribes n.34. Figaró-Montmany 08590.

Fitxes associades:

Resclosa del Molí de Baix

Autoria de la fitxa	Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa:	dl., 31/01/2005 - 00:00

Descripció

Resclosa edificada sobre el riu Congost, a la sortida del poble en direcció a Vic. Aquesta estructura, igual que la que es troba sota l'Hotel Congost, desviava les aigües del riu per tal de facilitar el seu aprofitament. Es tracta d'una obra de fàbrica senzilla construïda transversalment al curs d'aigua per tal d'elevar-ne el nivell ifer-ne ús. Aquesta antiga resclosa construïda amb els mateixos blocs de la riera relligats amb morter de calç, ocupa tota l'amplada del riu Congost. Presenta diverses reparacions en ciment.

Història

Aquesta estructura es pot relacionar amb la resclosa que hi ha més avall, al mateix riu. La construcció de la moderna autovia al seu pas pel Figaró va fer desaparèixer les petits horts situats a la llera del riu Congost, així com altres estructures associades a l'aprofitament de l'aigua, com és el cas dels molins. Els molins es documenten al Congost des de l'alta edat mitjana, encara que cap esment permet situar-los específicament en el que seria més tard el terme del castell de Montmany. L'any 1306 es documenta els "molendina nostra de Congosto" dels castlans Santa Eugènia, essent més possible que aquests estiguessin en el sector del riu dins el terme. Les referències més nombroses sobre la presència d'un molí a la zona del Congost són d'època moderna amb pervivències fins entrat al segle XX. Es desconeix si aquesta estructura s'ha de relacionar amb el funcionament d'algun molí o a una organització més senzilla centrada en les tasques agrícoles realitzades al peu del Congost i avui totalment desaparegudes. El canvi paisatgístic més important experimentat pel riu Congost fou l'encaixament del seu curs, degut als treballs de condicionament de les seves ribes per instal·lar-hi molins, fargues, forns, per estendre les superfícies conreades, etc. Aquests treballs van tenir com a conseqüència la desaparició progressiva dels diversos braços del riu, i probablement, l'empobriment d'un ecosistema de ribera que exigia unes pautes d'assentament i d'explotació específiques. La documentació esmenta illes i agricultura del fang, recol·lecció i pesca, caça menor, petits casals, etc. Aquesta vall es complementava perfectament amb l'explotació agrícola, ramadera i forestal de les valls transversals i dels vessants aterrassats. A finals del segle XVI les ribes del Congost apareixen clarament termenades i repartides tot i que aquest fet ja es documenta des del segle XIV. La domesticació del riu farà desaparèixer progressivament les illes, reduir les superfícies dels canemars i altra vegetació de llera, fauna local, etc. Fet que a llarg termini implicarà un empobriment dels recursos a disposició de la població local, situació agreujada per l'existència d'ordenacions específiques per part dels diversos senyors laics que limiten l'accés a la caça i la pesca de les riberes i al curs del riu Congost.

Bibliografia

OLIVER, J. 2000. Història de Figaró-Montmany. Vol. 1: Figaró abans de ser-ho, Ajuntament de Figaró-Montmany.

